

De genetische bouwstenen van emotie en gedrag in de algemene populatie

Gepubliceerd: 12-06-2007 Laatste bijgewerkt: 11-05-2024

Doel van het onderzoek is de relatie tussen de kandidaat genen, zoals BDNF, 5-HTTLPR, DAOA, G72, DTNBP1, NRG1 en COMT, en de ene kant en gedragskenmerken, het cognitief en sociaal functioneren aan de andere kant in kaart te brengen

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON35215

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Bouwstenen van gedrag en emotie

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

Emoties en gedrag (nota bene: er wordt geen onderzoek gedaan naar een aandoening)

Aandoening

Emoties en gedrag

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universitair Medisch Centrum Utrecht

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: emoties, gedrag, genen, normal populatie

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

de primaire uitkomst maat van deze studie is gedetailleerde informatie over de bijdragen van de kandidaat genen aan emoties en gedrag

Secundaire uitkomstmaten

de secundaire uitkomstmaat van deze studie is een beter inzicht in de samenhang tussen genen, gen-expressie en omgevingsfactoren in relatie tot emoties en gedrag.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

In het afgelopen decennium is duidelijk geworden dat genen een belangrijke rol spelen in de etiologie van emotionele en gedragsproblemen. Linkage en associatie-studies hebben verschillende kandidaat genen geïdentificeerd die een kleine bijdrage leveren aan emoties en gedrag. Op dit moment is er overtuigend bewijs dat genen zoals; BDNF, 5-HTTLPR, DAOA, G72, DTNBP1, NRG1 en COMT een invloed hebben op emoties en gedrag. Echter de bijdrage van deze genen is, zoals in veel complexe overervende eigenschappen, bescheiden tot klein. Dit effect wordt versterkt door de complexiteit van emoties en gedrag. Sommige van de kandidaat genen zijn geïdentificeerd in proefpersonen met een brede variatie of disfunctioneren in het cognitieve en sociale domein. De consequentie hiervan is dat het onduidelijk is met welke emoties of gedragskenmerken de genen geassocieerd zijn. Het in kaart brengen van de bijdrage van individuele genen op emoties en gedrag zal het inzicht in de genetische basis van emoties en gedrag sterk vergroten

Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is de relatie tussen de kandidaat genen, zoals BDNF, 5-HTTLPR, DAOA, G72, DTNBP1, NRG1 en COMT, en de ene kant en gedragskenmerken,

het cognitief en sociaal functioneren aan de andere kant in kaart te brengen

Onderzoeksopzet

Een cross-sectionele studie zal worden uitgevoerd waarbij gedetailleerde gegevens over gedragskenmerken zullen worden gerelateerd aan de kandidaat genen. De deelnemers zullen worden geselecteerd op basis van genotypering van al beschikbare samples. Vervolgens zullen uit de 6000 samples deelnemers geselecteerd worden die homozygoot zijn voor de kandidaat genen en een even grote, voor leeftijd en geslacht gemaakte, controlegroep die homozygoot is voor het Wildtype. Op deze manier worden 14 groepen geconstrueerd, twee keer zoveel als het aantal kandidaat genen, met een totale grootte van 1050. Na een tweede informed consent zal het psychologische, cognitieve en sociaal functioneren van deze deelnemers worden getest. De onderzoekers en deelnemers zullen geen inzicht hebben in de genetische gegevens van de deelnemers. Dit om een onderzoeksbias en ethische problemen te voorkomen. Er zal bloed worden afgenomen om de RNA expressie te kunnen bepalen.

Inschatting van belasting en risico

De belasting voor de proefpersonen is gering. Het merendeel van de vragenlijsten kunnen via het internet, in het eigen tempo en tijd van de deelnemer worden ingevuld. De resterende vragenlijsten en testen kunnen in twee uur worden afgenomen. Dit kan thuis of in het gezondheidscentrum worden gedaan. Een bloedafname ter verkrijging van het genetisch materiaal is een kleine ingreep en wordt gedaan door ervaren artsen.

Contactpersonen

Publiek

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Heidelberglaan 100,
3584 CX Utrecht, Postbus 85500, 3508 GA Utrecht
NL

Wetenschappelijk

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Heidelberglaan 100,
3584 CX Utrecht, Postbus 85500, 3508 GA Utrecht
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

1) Deelnemers van het Leidse Rijn Gezondheidsproject of deelnemer aan een van de volgende studies:

- "The influence of cannabis use on symptoms of schizophrenia: investigating a gene-environment interaction in adolescents." (protocol nummer -06/100, UMC-Utrecht)

- *Genetic Determinants of Monoamine Metabolite Levels in Human Cerebrospinal Fluid (laatste versie, juli 2010).* (protocol nummer -08/127, UMC-Utrecht)

- *Kwetsbaarheid en veerkracht bij niet-affectieve psychose.* (protocol nummer -04/003, UMC-Utrecht)

2) Homozygote voor een of meer van de varianten van de allelen (subjecten voor de allele variant, controles voor het andere allele).

3) Leeftijd van 18 jaar en ouder

4) Informed consent

5) Geen ernstige medische aandoening

6) 4 Nederlandse grootouders

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Geen

Onderzoekopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	04-06-2008
Aantal proefpersonen:	1050
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	12-06-2007
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC NedMec
Goedgekeurd WMO	
Datum:	13-12-2010
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC NedMec

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL14577.041.06